

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Šilingrovo Platz. Hochmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Malinovského náměstí, ulice Koblišná, parcely č. 94, 128. Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Výzkum byl vyvolán ražbou kolektoru pod vozovkou. Trasa probíhala většinou východně historického jádra kolmo na linii hradebního okruhu, jehož dvě pásma protřala a skončila před někdejší „Brankou“ ve vnitřním opevnění. Ve sledovaném úseku o délce cca 170 m bylo dokumentováno 29 příčných profilů. V nejvýchodnější třetině se podařilo překvapivě zachytit členitá středověká souvrství, náležející málo známé zástavbě předměstí před „Brankou“ v prodloužení předměstské ulice „Cejl“. Středověké a novověké vrstvy spočívaly na černozemním půdním typu, který se utvořil na sprašovém podloží.

Byl též dokumentován řez plentou barokní kurtiny a patrně parkánové hradby s baštou. Na západním okraji úseku byly zachyceny fluviální uloženiny související pravděpodobně s dnes již neexistujícím Městským potokem.

Rudolf Procházka, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Malinovského Platz, Koblišná Str. Hochmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Radnická ulice, vozovka, parcela č. 430. Přelom raného a vrcholného středověku. Sídliště. Záchranný výzkum.

Drobný výkop k inženýrským sítím zachytil před budovou Staré radnice sídlištní jámu s nálezy keramiky 12./13. stol. Objekt náleží nepochybně k předlokačnímu sídelnímu okrsku, který byl zachycen r. 1990 na nádvoří Staré radnice (Loskotová 1993).

Rudolf Procházka, Archaia Praha

Literatura:

Loskotová ,I.1993: Než vznikla Stará radnice, Forum Brunnense 1993, 207 - 215

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Radnická Str. Früh- und Hochmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Ulice Biskupská - vozovka, parcely č. 320, 372. Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum byl vyvolán komplexní rekonstrukcí vedení parovodu, úsek M 186 /02, Petrská - Biskupská - Šilingrovo náměstí. Výzkum se v terénu omezil většinou na dokumentaci a vzorkování profilů, pouze v místě porušeného vstupu do středověkého suterénu byla provedena drobná sondáž.

Sledování trasy výkopu dále východním směrem v návaznosti na etapu z r. 1995 nepřineslo závažné archeologické poznatky až po terasu před trávníkem v místě již neexistujících domů na jižní straně ulice (nyní parcela č. 320). Šlo o 4 objekty, které navazovaly na dům Petrov č. 1 západním směrem, odděleny pouze přístupovým schodištěm s pozdně gotickou branou (někdejší č. 276 - 279 v plánu města z r. 1825). Většina informací pochází z profilu P5 v délce 20,3 m podél J stěny výkopu parovodu v parcele 320. Nejstarší vrstvy složitého souvrství lze keramikou datovat do 13./14. - 1.pol. 14. stol. Jde o spodní vrstvy 122, 123. Patrně současné jsou i vr. 126, 138. O něco starší by měl být zásyp jámy 504 s podílem keramiky pozdně hradištní tradice. Z vrstev 117 - 120, 134 se nepodařilo získat nálezy. Souvrství 14. stol. bylo porušeno snad ještě gotickým zdívem č. 905, příslušným k domu č. 277. Tamtéž patří patrně též výkop 502, snad zbytek vytěženého zdiva, i podstatně mladší zeď 906, která porušuje již zásypy 127 - 129, 131 z 15./16 - 1.pol. 16. stol. Tyto vrstvy jsou naopak mladší než zeď 905. Do 16. stol. patří i zásyp jámy 503 (132). Návaznost na další zdivo 908, 908a-c byla přerušena novodobými zásahy. Jde o nejčinnější architektonické fragmenty zjištěné výzkumem - vstup do gotického sklepa rámcově z 14. - 15. stol., patrně součástí domu č. 278. Suterén, jehož podlaha nebyla zachycena, byl zasypán náleзовě bohatou vrstvou 115 z 15./16. pol. 16. stol. Zhruba z téže doby může pocházet i jáma 505, porušující starší objekt 504. Na bázi popisovaných vrstev bylo většinou dokumentováno metabazitové podloží, základy zdív šly pod úroveň dna výkopu.

V profilu P6 před č. 7 v Biskupské ulici byl dokumentována poloha skalního podloží, překrytá novověkou navážkou a dlažbou.

Rudolf Procházka, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Biskupská Str. Hochmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Ulice Pekařská č. 53, parcela č. 1752/1. Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

Lokalita se nachází vně historického jádra, již v inundačním území řeky Svatky, pod svahem návrší Špilberk, v nadm. v. cca 202 m. Je součástí areálu brněnské Fakultní nemocnice u sv. Anny. Záchraný výzkum byl vyvolán výstavbou objektu stravovacího zařízení.

Podloží je tvořeno ve svrchních partiích náplavovými hlínami, nasedajícími na písky a štěrky. Zachycené koryto mlýnského Svrateckého náhonu doložené od vrcholného středověku je zaříznuto v povodňových hlínách a patrně navazuje na starší rameno Svatky.

Ve stavební jámě byla sledována situace odpovídající v hlavních rysech geologickým vrstev. V profilu P1 šlo o šedé jílovité hlíny, proložené polohou se zlomky větviček, které nasedaly na hrubý písek. V profilu P2 byly registrovány jemné písky a jílovité hlíny až jíly s přítomností organického materiálu - zlomky i velké kusy kmenů dubů, ojediněle byl nalezen fragment vydělané kůže. Chyběly nálezy vhodné k přesnějšímu datování. Jíly a jílovité hlíny střídaly mezivrstvy jemných až hrubých písků, místy též se zlomky dřev, na bázi dominovaly opět štěrkopísky.

Podstatně více nálezů poskytl profil P3 v trase teplovodu, která zachytila koryto náhonu. Nejspodnější vrstvy 107 - 110, 113 byly v tomto ohledu sterilní, zato poměrně dobře bylo dokumentováno dno ve 2. pol. 16. stol. (vr. 106, niveleta cca 198,90). Vyšší vrstva 105